

Landgoedwandeling Vilsteren

Auteur: Marycke Naber

Landgoed Vilsteren met o.a. kluizenaarshut, landgoed Hessum

Een prachtige afwisselende wandeling ten zuiden van de Overijsselse Vecht, langs oude rivierarmen, een recent gegraven meestroomgeul, het heuvelachtige en bosrijke landgoed Vilsteren met landhuis en diverse verrassingen, en langs Huize Hessum. Dit is een van de twaalf rondwandelingen die zijn gepubliceerd in 'De mooiste landgoedwandelingen in Salland' van Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig.

Routebeschrijving

Start: Café-restaurant Madrid, afstand 13,5 km

- Loop voor café-restaurant en Expo Madrid langs, bij de Bosweg LA. De klinkerweg gaat over in een halfverharde weg. Op nr. 38 bevindt zich houtatelier Ut Oelenöst.
  - Ga aan het eind LA, Markeweg, en direct na de Vechtdijk scherp RA, De Oude Mars langs natuureservaat de Plaggemars en een oude rivierarm.
  - Het karrenspoor gaat over in een graspad. Loop na de boerderij aan je linkerhand RD over het karrenspoor.
  - Waar het evenwijdig loopt aan een ander karrenspoor ga je vlak voor een boerderij LA langs de rechterkant van een poel.
1. Het brede zandpad gaat over in een graspad. Volg dit langs de nevengeul van de Vecht tot het fietspad, daar RA.

Wil je eerst naar de Vilsterse stuw en/of horeca, ga dan hier LA. Voor de stuw staat een pomppaal waar je verhalen over de Vecht en de kluizenaar kunt beluisteren. Voor de kiosk ga je na de stuw RD, voor hotel-restaurant Mooi Rivier direct na de stuw LA over het graspad.

- Na ca. 1 km kun je over het zandpad evenwijdig aan het fietspad lopen. Na een wijde bocht naar links maken beide een bocht naar rechts.
  - Hier ga je (bij wandelknooppunt R11 en een bankje) LA, door de voetgangerssluis. Het pad voert langs oude beuken en de 'Kurkentrekker' met uitzicht op de dode Vechtarm.
  - Ga daarna bij de driesprong RD, bovenaan LA langs de theekoepel met gastenboek en uitzicht op Vilsteren over de Molenesch. Blijf vervolgens het kronkelpad volgen.
2. Ga aan het eind scherp LA over de eikenlaan, na ca. 300 m vlak voor het bordje 'natuurterrein' RA. Volg het karrenspoor naar links om het 'Kluizenaarsmeer' heen.
- Ca. 50 m na het begin van het weiland aan de linkerkant ga je RA over het smalle pad langs het meertje, ontstaan door zandafgraving.
  - Ga het 1e pad LA (langs een oude beuk). Ga bij de kruising RD omhoog, dan het 1e pad scherp RA. Dit loopt via trapjes en rododendronstruiken naar de hermitage (met een gastenboek).

Dit is geen echte kluizenaarshut, maar een zogenaamde folly of nutteloos bouwwerk, waarmee parken werden opgesierd. Deze is in 1971 ingestort, maar in de jaren '80 weer opgebouwd door de plaatselijke katholieke plattelandsjongeren. 'Contritum et humilitatum deus non despiciet' betekent: God versmaadt berouw en nederigheid niet.

- Ga hier LA, in de bocht naar links schuin RA steil omhoog, daarna weer steil omlaag, even later met de bocht naar links (rechts ligt het zogenaamde kluizenaarsgraf).
  - Ga aan het eind LA. Na het pad naar links ga je bij de driesprong schuin RA omhoog. Bovenaan staat een bankje met uitzicht over de Vecht.
  - Weer beneden ga je bij de kruising LA langs een hekje. Blijf dit pad steeds volgen. Steek aan het eind na de voetgangerssluis fietspad en weg over en loop RD, een eikenlaantje.
3. Ga aan het eind schuin RD omhoog. Ga bij de T-splitsing RA omhoog, dan het 1e pad LA. Via traptreden bereik je een bankje met uitzicht over de Groote Esch.
- Weer beneden loop je RD over het smalle kronkelpad. Eerst een pad van links en dan een pad van rechts negeren, houd daarna rechts aan. Ga bij de T-splitsing in het beukenbos RA omhoog.
  - Het pad komt uit bij een heuveltje met een bank om een den. Loop hier links omheen. Breed pad naar links negeren, loop RD over het smalle pad.
4. Houd aan het eind links aan, een zandweg, ga even later RA het trapje op, langs een schuur, aan het eind van het pad RA over de asfaltweg.

Waar de weg naar het zuiden toe het spoor kruist, stond vroeger station Vilsteren. Dat deed dienst van januari 1903 tot mei 1966 op de spoorlijn Zwolle - Emmen. Vanuit Vilsteren werd vooral mijnhout vervoerd voor de mijnen in Limburg. In de Tweede Wereldoorlog werden er ook V2-raketten aangeleverd, die vanaf landgoed Mataram en omgeving werden afgevuurd op Antwerpen. Helaas werd het stationsgebouw in 1980 afgebroken.

- Ga RA over het parkeerterrein van de kerk en loop achter de kerk langs. Op de begraafplaats bevindt zich onder de treurbeuk de grafkelder van de familie Cremers, die het landgoed in bezit heeft.
- Ga LA over het tegelpad langs de kerk (van Pasen tot half oktober overdag geopend), daarna RA over het asfaltpad van de voormalige pastorie.

De neogotische Sint Willibrorduskerk uit 1897, ontworpen door J.W. Boerbooms, verving de kerk uit 1820 met een dak van stro. Het was een geschenk van de katholieke familie Cremers, de eigenaar van het landgoed, aan de bevolking van Vilsteren. Het dorp Vilsteren behoort ook tot het landgoed, een voor Nederland unieke situatie. Aan de zuidkant van de kerk is ter hoogte van het altaar de Cremerskapel gebouwd. Hier had de familie Cremers haar eigen zitplaatsen. De gebrandschilderde ramen boven het hoofdaltaar zijn in 1910 vervaardigd door atelier Ledner uit München, de overige vensters in 1935 door Lou Asperlagh. Hij heeft ook de wanden voorzien van kruiswegstaties.

- Steek de weg over (rechts bevinden zich De Nieuwe Ruif en Herberg De Klomp) en ga RD, Siegersteeg.
- Houd meteen rechts aan. Nadat de asfaltweg overgegaan is in een zandweg ga je de 1e zandweg LA. Loop RD over het karrenspoor, langs sportvelden aan je linkerhand.
- Houd links aan over de verharde weg, trotseer eventueel het prikkeldraad (onder stroom!), loop langs de Vilsterse Molen en steek de weg over. Voor je zie je Huis Vilsteren.

De korenmolen werd in 1858 gebouwd en na brand in 1901 herbouwd. Tot 1966 bleef de molen in bedrijf en werd daarna gerestaureerd. Tegenwoordig wordt hij bemalen door vrijwillige molenaars.

Hof Vilsteren, in 1244 voor het eerst vermeld, werd in 1382 door de bisschop van Utrecht beleend aan ridder Herman van Vilsteren. Door vererving kwam het via de families Grootvelt en Helmich in bezit van de familie Cremers. Het in neorenaissancestijl gebouwde Huis Vilsteren dateert van 1906. De luiken van de boerderijen hebben drie zwarte kepers op een gele achtergrond. De parken worden tegenwoordig beheerd door Landschap Overijssel.

- Loop schuin LA over de asfaltweg, ga bij de kruising RA, Börrinkdijk langs het landgoedcentrum aan de achterkant van Erve Börrink, het voormalige huis van de werkbaas.
5. De asfaltweg gaat over in een halfverharde weg. Ga na de bordjes 'opengesteld' en 'eigen weg' schuin LA (het 2e pad van links), bij de kruising schuin RA.

Dit is een van de 'Zeven Alleetjes'. De aanleg daarvan in Franse landschapsstijl, met rechte lanen, is voor het eerst te zien op de Hottingerkaart van ca. 1788. Op het eind van dit pad komen de zeven lanen bijeen. Deze zijn rond 1986 weer zichtbaar gemaakt. De belangrijkste laan maakt deel uit van de hoofdas van het landgoed. Via Huis Vilsteren loopt deze door naar de theekoepel aan de Molenesch.

- Ga aan het eind van het pad RA, bij de zandweg LA, dan het 1e brede zandpad RA langs de afsluitboom.

Je loopt door het Gravenpark. In het verleden was dit ingericht volgens de Franse landschapsstijl met rechte lanen. Vanaf het begin van de 19e eeuw stapte men over op de romantische Engelse landschapsstijl. Recentelijk zijn in het westelijke deel van het park een aantal lanen volgens de Franse landschapsstijl hersteld.

- Ga bij de driesprong schuin LA. Blijf dit brede bospad volgen, zijpaden negeren. Loop bij de kruising met een zandweg RD over het karrenspoor. Houd bij de driesprong links aan.
6. Loop bij de kruising met een breed zandpad RD langs een vijver. Ga bij een breed zandpad aan je rechterhand LA, een smal pad. Steek aan het eind de weg over en ga LA over het fietspad.
- Ga de 1e weg RA, Markeweg, na het weiland aan de linkerkant LA. Het graspad gaat over in een eikenlaan. Bij de asfaltweg zie je rechts Huize Hessum.

Rond 1490 kocht Zwollenaar Bitter van der Marssche enkele goederen aan in de buurtschap Hessum. Vanaf de 17e eeuw waren de bezittingen eigendom van diverse opeenvolgende adellijke families. Het eenvoudige buitenhuis dat Herman van Sonsbeeck in 1765 had laten bouwen werd in 1830 vervangen door het huidige huis, in opdracht van Franciscus Justus van der Ketten, arts te Zwolle. In 1852 werd een stal gebouwd en begon de agrarische geschiedenis van het landgoed.

Via Theodorus E.J. van der Ketten (de broer van Franciscus), gehuwd met Ida M.C.A.J.A. von Martels, kwam het landgoed in 1902 in de familie Von Martels. In 1950 onderging het huis een ingrijpende verbouwing. Landgoed Hessum is ongeveer 70 hectare groot en bestaat voor circa 50% uit bos en 50% uit cultuurgrond. De huidige bewoners Maurits en Aimée von Martels runnen samen de melkveehouderij en het gastenverblijf.

- Blijf RD lopen tussen paaltjes door, ga aan het eind langs de afsluitboom en LA, een karrenspoor, en meteen RA langs het weiland.

- Het bos aan de linkerkant behoort tot landgoed Hessum. Ga aan het eind LA over de klinkerweg, dan het 1e karrenspoor RA.
- Ga het 1e bospad (vlak voor een bungalow aan je rechterhand) LA, volg dit met een bocht naar rechts over nog een stuk van het landgoed, ga aan het eind LA terug naar Madrid.

Praktische informatie

Veel bos, deels heuvelachtig. 80 % onverhard

Eten en drinken

Café-restaurant Madrid, Tolhuisweg 5, Dalfsen, 0529-458585, expomadrid.nl

Kiosk bij de Vilsterse stuw, Maneweg. Open: in het hoogseizoen 11.00-20.00, in het voor- en naseizoen 13.00-17.00 bij mooi weer

Hotel-restaurant Mooi Rivier, Oude Oever 10, Dalfsen, 0529-478777, mooirivier.nl

Café-restaurant De Nieuwe Ruif, Vilsterseweg 10, Vilsteren, 0529-459018, denieuweruif.nl

Herberg De Klomp, Vilsterseweg 10, Vilsteren, 0529-459000, herbergdeklomp.nl

Landgoedcentrum Vilsteren, zie bij Kijken

Kijken

Expo Madrid, Tolhuisweg 5, Dalfsen, zie bij

Eten en drinken

Houtatelier Ut Oelenöst, Bosweg 38, Dalfsen, 0529-458388

Sint Willibrorduskerk Vilsteren, open: Pasen - half okt. dagelijks

Vilsterse Molen, Vilsterseweg 20, Vilsteren, landgoedvilsteren.nl. Open: mei t/m sept. do, za, 2e zo v.d. maand 13.30-16.30

Landgoedcentrum Vilsteren, Vilsterse Allee 1d, Vilsteren, 0529-460566,

landgoedvilsteren.nl. Informatiecentrum, landgoedwinkel, koffie/thee. Open: mei t/m sept. do 13.30-16.00, za 11.00-16.00; juli en aug. tevens wo 13.30-16.00

Overnachten

Hotel-restaurant Mooi Rivier, zie bij Eten en drinken

Herberg De Klomp, zie bij Eten en drinken

Gastenverblijf Huize Hessum, Tolhuisweg 11, 0529-458416, landgoedhessum.nl

Openbaar vervoer

Buurtbus 568 Dalfsen - Ommen, haltes Café Restaurant Madrid en Huize Vilsteren. Niet in het weekend!

Parkeren

Parkeerterrein bij CR Madrid, zie bij Eten en drinken

Parkeerterreinen bij Herberg De Klomp en de RK kerk te Vilsteren

Deze wandeling is als pdf-bestand met topografische kaart en gps-track te vinden op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/landgoedwandeling-vilsteren/16549/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In 'De mooiste landgoedwandelingen Salland' beschrijft Marycke Naber 12 rondwandelingen van 10 tot 15 km over 28 landgoederen in het afwisselende Salland, van Ommen tot Diepenveen en de Sallandse Heuvelrug. Naast recente foto's van natuur en cultureel erfgoed bevat de wandelgids historische afbeeldingen van de meeste landhuizen. Tevens heeft Marycke per route bewoners ofwel beheerders van een landgoed geïnterviewd. De gids is te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

**DE MOOISTE WANDELINGEN ZIJN
OPGENOMEN IN PRACHTIGE
WANDELGIDSEN.**

128 PAGINA'S WANDELPLEZIER!

€ 14,95

DE MOOISTE WANDELGIDSEN VAN NEDERLAND BESTEL JE OP WWW.GEGARANDEERDONREGELMATIG.NL

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten
www.wandelzoekpagina.nl/abonnement

**voor slechts
€ 12,50**